

Datum: 20 april 2015
Contact: Wilbert van der Zeijden vanderzeijden@paxforpeace.nl
Krista van Velzen vanvelzen@paxforpeace.nl

Aanbevelingen voor het Algemeen Overleg over de Herzieningsconferentie van het Non-proliferatieverdrag 2015

In de Brief van de Minister aan de Kamer ter voorbereiding van het AO inzake de Nederlandse inzet bij de Non-proliferatieverdrag (NPV) Toetsingsconferentie 2015 gaat minister Koenders uitgebreid in op de Nederlandse inzet gedurende de afgelopen NPV cyclus van vijf jaar. PAX constateert dat Nederland zich voortvarend en constructief heeft ingezet ten aanzien van Pijlers II (Non-Proliferatie) en III (Vreedzaam gebruik) van het NPV.

Met de Minister is PAX van mening dat *“het van belang is dat er een goede balans is tussen de drie pijlers van het NPV.”*¹ PAX constateert dat Nederland ondermaats heeft gepresteerd op het gebied van pijler I, het bevorderen van nucleaire ontwapening. Nederland heeft onvoldoende eigen verantwoordelijk genomen en kansen laten liggen om deze Pijler de aandacht te geven die nodig is voor een evenwichtige uitvoering van het NPV. De groeiende frustratie over het gebrek aan vooruitgang richting een Global Zero die door de minister in zijn brief wordt herkend,² is mede te wijten aan landen als Nederland die voorrang geven aan NAVO-beleid dat de uitvoering van NPV bepalingen, verplichtingen en overeengekomen actieplannen in de weg staat.

Er bestaat grote zorg over de voortgang van het NPV en over multilaterale nucleaire ontwapening in zijn algemeenheid. Deze eeuw hebben er geen multilaterale onderhandelingen plaatsgevonden over kernwapens. De traditionele fora waar gesproken wordt over ontwapeningsonderwerpen zijn volkomen gestagneerd. Een manier om deze stagnatie te doorbreken en aangevane verplichtingen onder het NPV na te komen, is om onderhandelingen te beginnen over een juridisch bindend instrument om kernwapens te verbieden leidend tot eliminatie, conform de verplichtingen van artikel VI van het NPV.

De positieve bijdrage van Nederland ten aanzien van Pijlers II en III in acht nemend, richt PAX zich in deze brief op de problemen met betrekking tot Pijler I, ontwapening.

¹ Minister Koenders (14 april 2015): *Brief aan de Tweede Kamer inzake de Nederlandse inzet NPV Toetsingsconferentie*, 2015z04127/2015D09198, p. 6

² Minister Koenders (14 april 2015): *Brief aan de Tweede Kamer inzake de Nederlandse inzet NPV Toetsingsconferentie*, 2015z04127/2015D09198, p. 2

1 DE CATASTROFALE HUMANITAIRE GEVOLGEN VAN KERNWAPENS.

Tijdens de vorige NPV Toetsingsconferentie (Review-conference/RevCon) in 2010 werd in het door alle landen gesteunde slotdocument extra aandacht gevraagd voor de onacceptabele humanitaire gevolgen van het gebruik van kernwapens. “*De Conferentie uit haar grote zorg over de catastrofale humanitaire consequenties van elk gebruik van nucleaire wapens en herbevestigt de noodzaak voor alle Staten om te voldoen aan het internationaal recht, inclusief het internationaal humanitair recht*” stelden de 190 lidstaten in New York in 2010.³

In de afgelopen NPV-cyclus van vijf jaar, die komende weken tot een einde komt in New York, is de aandacht voor dit ‘humanitaire perspectief’ sterk toegenomen. Het NPV-slotdocument van 2010 was aanleiding voor 16 landen voor de formulering in 2012 van een Joint Statement⁴ over de Humanitaire Gevolgen van Kernwapens waarin dezelfde taal werd gebruikt. Tot die groep koplopers behoorden NAVO-bondgenoten Denemarken en Noorwegen, EU-lidstaten Ierland en Oostenrijk en grote landen als Indonesië, Mexico en Zuid-Afrika.

Dit Joint Statement werd bij achtereenvolgende vergaderingen van het NPV en in de Algemene Vergadering van de VN telkens opnieuw ingediend, waarbij de groep landen die de verklaring steunen rap groeide tot 155 in Oktober 2014.⁵ Dezelfde Verklaring zal ook tijdens de aanstaande RevCon worden ingediend namens naar verwachting evenveel of meer landen.

Dezelfde groep koplopers organiseerde de afgelopen jaren ook drie internationale conferenties over de humanitaire impact van kernwapens. In Noorwegen (2013), Mexico (februari 2014) en Oostenrijk (december 2014) kwamen landen bijeen om kennis uit te wisselen over de feitelijke gevolgen van het gebruik van kernwapens, manieren om de gevolgen van kernwapens tegen te gaan en om van gedachten te wisselen over conclusies die aan bevindingen verbonden kunnen worden. In Oostenrijk, vier maanden geleden, participeerden 158 staten (waaronder vier kernwapenstaten) en werd opnieuw de conclusie getrokken⁶ dat (1) elk gebruik van kernwapens catastrofale humanitaire gevolgen veroorzaakt waarop (2) geen enkel land zich adequaat kan voorbereiden, wat (3) de gevolgen vanuit humanitair oogpunt onacceptabel maakt.

De Oostenrijkse conferentie eindigde met een bijzondere verklaring van gastland Oostenrijk, een belofte om samen met alle stakeholders alles in het werk te stellen om het juridische gat te dichten dat de afschaffing van kernwapens in de weg staat.⁷ Oostenrijk roept alle landen op om haar ‘Pledge’ te steunen en – conform Artikel VI van het NPV – toe te werken naar een juridisch instrument dat bezit en gebruik van kernwapens verbiedt. PAX verwacht dat in aanloop naar en tijdens de RevCon tussen de 65 en 100 landen hun steun voor de Pledge uit zullen spreken.⁸

³ 2010 Review Conference of the Parties to the NPT Final Document, p 12 & p. 19:

<http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/npt/revcon2010/FinalDocument.pdf>

⁴ Joint Statement on the humanitarian dimension of nuclear Disarmament (2012):

http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/npt/prepcom12/statements/2May_IHL.pdf

⁵ Joint Statement on the Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons, delivered by New Zealand Ambassador Dell Higgie (2014): [http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-](http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/1com/1com14/statements/20Oct_NewZealand.pdf)

[fora/1com/1com14/statements/20Oct_NewZealand.pdf](http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/1com/1com14/statements/20Oct_NewZealand.pdf)

⁶ Vienna Conference on the Humanitarian Impact of Nuclear Weapons: Report and Summary of Findings of the Conference (2014): <http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/vienna-2014/ChairSummary.pdf>

⁷ Austrian Pledge, p. 2: http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/vienna-2014/Austrian_Pledge.pdf

⁸ Een up-to-date overzicht van landen die middels een note verbale steun hebben toegezegd aan de Pledge:

<http://www.icanw.org/pledge/>

Tevens verwacht PAX dat kort na de RevCon een uitnodiging zal volgen aan alle landen – dus ook Nederland- om aan te schuiven bij een vergadering later dit jaar waar voor het eerst zal worden gewerkt aan internationaal verbod op kernwapens. Steun aan de Pledge en het Joint Statement tijdens de RevCon is een goede manier voor Nederland om te laten zien dat het klaar is om aan schuiven bij die onderhandelingen later in het jaar.

PAX constateert:

- Dat Nederland in statements heeft laten zien grote waarde te hechten aan het humanitaire perspectief⁹.
- Dat Nederland actief mee heeft gedaan aan de drie conferenties over de humanitaire gevolgen van het gebruik van kernwapens en dat de regering heeft gerapporteerd veel waarde te hechten aan deelname.
- Dat Nederland vooralsnog heeft geweigerd de joint statements te steunen die ondertussen door 155 landen worden gesteund, waaronder meerdere EU- en NAVO-bondgenoten. Reden hiervoor, zo heeft PAX begrepen, is het feit dat de zinsnede in het Statement die stelt dat de inzet van kernwapens *onder elke omstandigheid* onacceptabel is, door de Nederlandse regering wordt opgevat als niet compatibel met NAVO-beleid. Dit doet de vraag rijzen onder welke omstandigheden de Nederlandse regering de inzet van kernwapens acceptabel vindt.
- Dat Nederland vooralsnog geen steun heeft uitgesproken voor de 'Pledge' zoals verzocht door EU-lidstaat Oostenrijk. Dit bevreemdt PAX, temeer daar de Pledge oproept het juridische gat in de internationale ontwapeningsverdragen te dichten, conform artikel VI van het NPV.
- Dat bondgenoten van Nederland rapporteren door de VS onder druk te worden gezet om geen steun te verlenen aan de Pledge.¹⁰

De minister stelt dat *“een verbod eerder aan het slot dan aan het begin van het ontwapeningsproces dient te staan.”*¹¹ De logica van deze redenering ontgaat ons. Een groot probleem bij het verder terugdringen van kernwapens is juist dat er geen juridisch middel bestaat dat het bezit van kernwapens verbiedt. Bouwend op alleen onderling vertrouwen lukt het de landen met kernwapens al 70 jaar niet om kernwapens te elimineren. De volgorde door de minister voorgesteld – eerst de kernwapens weg, dan pas verbieden – is tevens niet conform de verplichtingen aangegaan onder artikel VI van het NPV dat expliciet erkent dat een aanvullend instrument zal moeten worden uitonderhandeld om kernwapens te verbieden. Historisch gezien kwamen juridische instrumenten die inhumane wapens verbieden altijd vóór de daadwerkelijke eliminatie van die wapens. Het clustermunitioneverdrag, het verbod op landmijnen en de conventies over chemische en biologische wapens getuigen allen dat de logica die de minister in deze hanteert niet steekhoudend is. Als Nederland ambieert bij te dragen aan de totstandkoming van een wereld zonder kernwapens, moet het nu de kans omarmen om mee te praten over een juridisch instrument dat kernwapens verbiedt en hun eliminatie bespoedigt.

Minister Koenders stelt in antwoord op vragen van het Lid Harry van Bommel dat *“voor staten waarvoor kernwapens thans nog onderdeel uitmaken van hun veiligheidsstrategie het*

⁹ Zie bijvoorbeeld het Statement van Nederland bij de HINW Conferentie in Wenen, uitgesproken door Hoofd DVB Theo Peters: http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/vienna-2014/9Dec_Netherlands.pdf ; Minister Koenders (14 april 2015): *Brief aan de Tweede Kamer inzake de Nederlandse inzet NPV Toetsingsconferentie*, 2015z04127/2015D09198, p. 4

¹⁰ Zie onder meer: <http://english.kyodonews.jp/news/2015/03/341031.html>; <http://www.icanw.org/campaign-news/us-attempts-to-bully-allies-into-inaction/>; Vragen gesteld door het Kamerlid Harry van Bommel: <http://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2015Z05090&did=2015D10420>

¹¹ Minister Koenders (14 april 2015): *Brief aan de Tweede Kamer inzake de Nederlandse inzet NPV Toetsingsconferentie*, 2015z04127/2015D09198, p. 4

delegitimerend effect van een [...] verbod niet aanvaardbaar” is.¹² PAX concludeert dat Nederland NAVO-beleidsafspraken belangrijker acht dan de verplichtingen aangegaan bij de ratificering van het NPV, waarin artikel VI direct opdracht geeft tot het uitonderhandelen van een “*verdrag over algehele en complete ontwapening*”.¹³ PAX constateert dat Nederland daarmee tot een krimpende minderheid van landen behoort die vinden dat gebruik van kernwapens onder voorwaarden acceptabel is en die vinden dat er geen uitvoering moet worden gegeven aan Artikel VI van het NPV door te starten met onderhandelingen over een juridisch middel dat het door Oostenrijk benoemde hiaat dicht.

PAX roept daarom de Kamer op de regering te verzoeken per direct de volgende stappen te ondernemen:

- 1 Nederland zegt steun toe aan de Pledge en toont zich bereid met andere landen om de tafel te gaan om uitvoering te geven aan Artikel VI van het NPT; en Nederland toont zich bereid constructief mee te praten over een juridisch instrument dat het maken, hebben en gebruiken van kernwapens verbiedt, conform Artikel VI.**
- 2 Nederland steunt tijdens de RevCon het Joint Statement dat opnieuw zal worden ingediend namens meer dan 75% van alle VN-lidstaten. Nederland geeft daarmee net als Noorwegen, Denemarken, IJsland en Luxemburg een signaal af aan NAVO-bondgenoten dat internationale verdragen bepalend zijn voor NAVO-beleid en niet andersom.**

¹² Minister Koenders (14 april 2015): Beantwoording vragen van het lid Van Bommel over druk vanuit de VS, Groot-Brittannië en Canada om geen steun te geven aan een verbod op kernwapens, p. 3

¹³ The Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (1970), Article VI:
<http://www.un.org/en/conf/npt/2005/npttreaty.html>

2 DE VERMINDERDE ROL VAN KERNWAPENS

In het NPV-slotdocument van 2010 – Actie 1 – stelden alle 190 leden van het NPV akkoord te zijn beleid te ontwikkelen dat volledig compatibel is met het Verdrag en het streven naar een wereld zonder nucleaire wapens.¹⁴ In Actie 5c wordt gesteld dat de kernwapenstaten ernaar zullen streven de rol en het belang van nucleaire wapens te verminderen in alle militaire veiligheidsbeginselen, doctrines en beleid. Hoewel Nederland geen kernwapenstaat is, vindt PAX dat Nederland wel een eigen verantwoordelijkheid heeft bij de uitvoering van Actie 5c, als lid van een militaire – en vooralsnog nucleaire – alliantie waarin de kernwapenarsenalen van 3 van de 5 erkende kernwapenstaten een prominente rol spelen.

PAX constateert:

- Dat Nederland nog steeds kernwapens op haar grondgebied heeft. Net als in 2010 liggen er op Vliegbasis Volkel 16 tot 20 Amerikaanse B61 kernwapens. Deze acceptatie van kernwapens op ons grondgebied leidt terecht met grote regelmaat tot kritiek van andere landen. In 2012 riep secretaris-generaal Ban Ki-Moon de NAVO-landen op juist aan een dergelijke plaatsing van kernwapens op andermans grondgebied een einde te maken.¹⁵
- Dat Nederlands defensiebeleid onverminderd gevechtsvliegtuigen en piloten ter beschikking stelt voor het afgooien van B61 kernbommen in geval van oorlog en dus oefent voor en rekening houdt met het gebruik van kernwapens door Nederlandse militairen.
- Dat het NAVO-beleid niet is aangepast om de rol van kernwapens af te bouwen. Sterker nog, sinds 2010 bevestigde de NAVO tot drie maal toe dat zij een onveranderd belangrijke rol toebedeelt aan kernwapens. Nederland is akkoord gegaan met gezamenlijk beleid dat
 - o Opnieuw stelt dat het strategische nucleaire arsenaal van de VS, het VK en Frankrijk de ultieme garantie voor veiligheid van bondgenoten is.¹⁶
 - o De rol van *extended deterrence* niet heeft verminderd.
 - o Onverminderd veel belang hecht aan een zo breed mogelijke betrokkenheid van NAVO-bondgenoten bij *nuclear sharing* en plaatsing van Amerikaanse kernwapens in Europa.¹⁷
 - o Glashelder stelt dat de NAVO een nucleair bondgenootschap zal blijven zolang er kernwapens in de wereld zijn.¹⁸

PAX constateert tevens dat geen uitvoering is gegeven aan de in 2010 door de Kamer aangenomen motie van Velzen/Azough¹⁹ waarin de regering wordt opgeroepen om aan de VS kenbaar te maken niet langer waarde te hechten aan de bescherming van het Nederland grondgebied door middel van nucleaire wapens. Ook lijkt de regering geen uitvoer te geven aan de motie Omtzigt van december 2012 waarin de regering wordt gemaand de verwijdering van Europese kernwapens tot een harde doelstelling te maken.²⁰ De motie van

¹⁴ 2010 Review Conference of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons - Final Document (2010), p. 18, Action 1: <http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/npt/revcon2010/FinalDocument.pdf>

¹⁵ Ban Ki-moon (August 2012): The World is over-armed and peace is under-funded. In: The Korea Times http://www.koreatimes.co.kr/www/news/opinion/2012/08/160_118435.html

¹⁶ NATO Strategic Concept (2010), p. 4, §18: <http://www.nato.int/lisbon2010/strategic-concept-2010-eng.pdf>

¹⁷ NATO Strategic Concept (2010), p. 5, §19: <http://www.nato.int/lisbon2010/strategic-concept-2010-eng.pdf>

¹⁸ NATO Deterrence and Defence Posture Review (2012) §9: http://www.nato.int/cps/en/natolive/official_texts_87597.htm; NATO Strategic Concept (2010), p. 1, Preface: <http://www.nato.int/lisbon2010/strategic-concept-2010-eng.pdf>

¹⁹ Motie 32 123 V, nr. 86 (april 2010), "Motie van de Leden van Velzen en Azough".

²⁰ Motie 33 400 V, nr. 65 (december 2012), "Motie van het lid Omtzigt CS".

Lid Van Dijk CS²¹ van november 2013, waarin de Kamer uitspreekt uit dat de vervanger van de F-16 geen nucleaire taak mag hebben, wordt door de regering vooralsnog niet uitgevoerd. Daarmee negeert de regering de brede parlementaire steun en mist ze een gemakkelijk schot voor open doel wat betreft de vermindering van de rol van kernwapens. Ook de motie van het lid Sjoerdsma²² van maart 2014 waarin de regering wordt verzocht “in NAVO-verband te pleiten voor de beëindiging van de Nederlandse kernwapentaak” lijkt niet te worden uitgevoerd door de regering.

PAX concludeert op dit punt dat Nederland tijdens de RevCon niet in staat is te rapporteren dat het gedurende de afgelopen cyclus van vijf jaar een bijdrage heeft geleverd aan het streven de rol van kernwapens in militaire strategische beginselen, doctrines en beleid te verminderen. Integendeel, de Nederlandse regering zou mogen erkennen dat zij de brede wens vanuit haar nationale parlement om concrete stappen te zetten op nationaal gebied, terzijde geschoven heeft.

PAX vraagt het parlement om de regering op te dragen tijdens de RevCon te rapporteren er (nog) niet in geslaagd te zijn de rol van kernwapens te verminderen en concrete stappen aan te kondigen om alsnog aan haar verplichtingen in deze te voldoen.

PAX roept daarom de Kamer op de regering te verzoeken per direct de volgende stappen te ondernemen:

- 1 Conform de Motie 32 123 V, nr. 86 bij de NPT Revcon in het nationale statement te rapporteren dat Nederland niet langer waarde hecht aan de bescherming van het Nederlands grondgebied door middel van nucleaire wapens.**
- 2 In het nationale statement bij de RevCon aan te geven dat de regering uitvoering geeft aan de wens van de Kamer , en derhalve kenbaar te maken dat:**
 - **Er geen kernwapentaak toegestaan zal worden voor de opvolger van de F-16, conform Motie 33 763, nr. 14**
 - **De verwijdering van tactische kernwapens uit Europa nagestreefd zal worden als ‘hard doel’, conform Motie 33 400 V, nr. 65**

²¹ Motie 33 763, nr. 14 (november 2013) “Motie van het Lid van Dijk”.

²² Motie 33 783, nr. 10 (maart 2014) “Motie van het Lid Sjoerdsma”.

3 TRANSPARANTIE OVER KERNWAPENS

Meer transparantie over kernwapenarsenalen werd tijdens de NPV RevCon in 2010 benoemd als speerpunt door de 190 leden van het NPV. Meer duidelijkheid over kernwapens neemt onzekerheden weg, wat de kans op foute inschattingen tijdens crises vermindert. Meer duidelijkheid komt ook eventuele onderhandelingen over reducties en afschaffing van kernwapens ten goede. Nederland committeerde zich aan Punt F1 en Actie 19 uit het NPV Slotdocument van 2015 waarin meer transparantie wordt gezien als belangrijke bijdrage aan meer vertrouwen in de werking van het NPV.²³

Achtereenvolgende Nederlandse regeringen hebben bevestigd veel belang te hechten aan een toename aan transparantie. Ook het Non-Proliferation and Disarmament Initiative (NPDI) hecht veel waarde aan meer transparantie met betrekking tot kernwapens. Het NPDI is een groep van 12 landen, waaronder Nederland, die naar aanleiding van de afspraken gemaakt bij de NPV Herzieningsconferentie in 2010 de handen ineen hebben geslagen. De Gezamenlijke Verklaring van het NPDI in 2012 verwoordde het als volgt: *“We hechten vitaal belang, als leidende niet-kernwapen landen, aan grotere transparantie aangaande nucleaire ontwapening”*²⁴. Deze inzet voor meer transparantie over kernwapens werd door het NPDI daarna nog meerdere malen herhaald.²⁵ Maar er moet ook worden geconstateerd dat Nederland de stappen die het zelf op dit punt kan en moet zetten, niet heeft gezet.

PAX constateert :

- Dat de Nederlandse regering weigert – ondanks talloze verzoeken van Kamerleden en maatschappelijke organisaties – transparant te zijn over de kernwapens op Luchtmachtbasis Volkel.
- Dat de regering weigert transparant te zijn over de uitvoerende taken die Nederland heeft in geval van nucleaire oorlogvoering.
- Dat de regering bereid is elke discussie over transparantie de kop in te drukken, zelfs als daarvoor onderzoek gedaan moest worden naar het handelen van ministers van Staat en waarbij zelfs overwogen werd juridische stappen te zetten tegen hen.
- Dat de regering weigert inzage te geven in de kosten van de Nederlandse nucleaire taken en stationering van kernwapens op Volkel.
- Dat de NAVO er in de afgelopen vijf jaar voor gekozen heeft niet méér transparant te zijn over *nuclear sharing* praktijken.

PAX herinnert de Kamer eraan dat dit gebrek aan daadkracht bij het vergroten van eigen transparantie volgens minister Timmermans tegen wil en dank was. In januari 2014 stelde de Minister dat NAVO-afspraken die transparantie in de weg staan *“echter niet meer van deze tijd”* zijn en beloofde hij in de NAVO te zullen overleggen hoe dit soort afspraken kan worden gemoderniseerd om tot een grotere transparantie te komen, ook als het om aantallen kernwapens op het Europese grondgebied van de NAVO gaat. Zonder tegenbericht gaat PAX er vanuit dat minister Koenders dezelfde mening toe is gedaan.

Tevens constateert PAX dat achtereenvolgende regeringen moties niet uitvoeren. Motie 1267 van de Leden Sjoerdsma en Knops uit juni 2013 bijvoorbeeld, verzocht de regering *“een open debat mogelijk te maken over het nut en de noodzaak van tactische nucleaire wapens op Europees grondgebied en in Nederland.”* Hieraan is geen gehoor gegeven.

²³ 2010 Review Conference of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons - Final Document (2010), p. 24, Punt Fi en Actie 19: <http://www.reachingcriticalwill.org/images/documents/Disarmament-fora/npt/revcon2010/FinalDocument.pdf>

²⁴ Non-Proliferation and Disarmament Initiative 5th Ministerial Meeting Joint Statement (2012), §3: http://www.mofa.go.jp/policy/un/disarmament/arms/npdi_5th_statement.html

²⁵ Zie onder meer: Non-Proliferation and Disarmament Initiative, 6th Ministerial Meeting, The Hague (2013): http://www.mofa.go.jp/mofaj/gaiko/files/npdi_20130409_3.pdf

PAX constateert dat Nederland tijdens de komende NPV RevCon in een vreemde spagaat terecht komt, waarbij het andere landen oproept om transparant te zijn over hun arsenalen (de kernwapenstaten) en hun bedoelingen (Syrië, Iran), maar transparantie over eigen betrokkenheid actief dwarsboomt.

PAX raadt daarom de Kamer aan de regering op te roepen alsnog uitvoering te geven aan genoemde moties en tijdens de RevCon concrete stappen aan te kondigen waaruit blijkt dat Nederland bereid is niet alleen anderen op te roepen tot transparantie, maar ook zelf openlijk te praten over de eigen rol in nucleaire bewapening en nucleaire oorlogvoering.

4 MODERNISERING

PAX constateert dat de B61 kernwapens op Volkel binnenkort vernieuwd worden. Deze zogenaamde modernisering is niet alleen kostbaar, maar zorgt er ook voor dat deze wapens nieuwe capaciteiten zullen krijgen.

PAX constateert dat Minister Koenders in zijn brief aan de Kamer volledig voorbij gaat aan dit onderwerp, terwijl de ruim 1 triljard dollar die de negen kernwapenstaten in tien jaar investeren in de modernisering van hun kernwapenarsenaal bij de NPV RevCon zeker onderwerp van gesprek zal zijn. Het vergroten van de capaciteiten van kernwapens is op zijn minst in strijd met de uitgangspunten van het NPV-verdrag dat expliciet tot doel heeft bestaande kernwapens te elimineren.

De rol van Nederland hierbij, als land dat andermans kernwapens herbergt, is precair nu ook die wapens zullen worden gemoderniseerd. Nu duidelijk is dat de huidige kernwapens rond 2018/2019 geretourneerd zullen worden aan de VS om daar te worden vernieuwd en verbeterd, lijkt dit een uitgelezen moment om die bommen daar te laten en de Nederlandse kernwapentaak te beëindigen.